

Aan de commissie
Mobiliteit, Haven, Economie en Klimaat

Beste commissieleden,

Op donderdag 17 november 2022 hebben hoogspanningsnetbeheerder TenneT en regionale netbeheerder Stedin op diverse plekken in Nederland congestie¹ ('filevorming' op het elektriciteitsnet) aangekondigd, waaronder in Rotterdam. Voor Hoek van Holland, Rozenburg, Hoogvliet, Pernis en de industriële gebieden in de Botlek en Europoort heeft TenneT binnenkort onvoldoende capaciteit op het hoogspanningsnet beschikbaar om aan de groeiende vraag naar elektriciteit te voldoen. TenneT heeft niet voldoende capaciteit op haar verbinding om stroom naar het net van Stedin, wat achter deze verbinding ligt, te transporteren. Stedin heeft hier, als regionale beheerder van het midden- en laagspanningsnet in Rotterdam (inclusief het havengebied), direct hinder van. Daarom is Stedin genoodzaakt om nieuwe aanvragen of uitbreidingen van grote elektriciteitsaansluitingen op een wachtlijst te plaatsen. Aanvragen waarvoor Stedin al een offerte heeft aangeboden worden nog wel gerealiseerd. Het gaat hierbij nadrukkelijk over grote elektriciteitsaansluitingen (grootverbruikaansluitingen²) die met name gebruikt worden door bedrijven en industrie.

Voor bewoners van deze gebieden zullen de gevolgen beperkt zijn. Nieuwe of grotere aansluitingen voor woningen of kleine kantoren en winkelpanden met een kleinverbruikaansluiting kunnen nog wel gerealiseerd worden. Ook het plaatsen van zonnepanelen op het dak blijft voor particulieren gewoon mogelijk.

De wethouders HEHB (als portefeuillehouder Haven) en KWB (als portefeuillehouder energiesysteem) zijn hierover op woensdag 16 november 2022 door Stedin geïnformeerd. Ook de wethouder FODG (wie als portefeuillehouder Deelnemingen de aandeelhoudersrol van Rotterdam jegens Stedin vervult) is die dag geïnformeerd.

Het college werd als geheel door dit nieuws verrast. Ondanks de goede contacten over en weer, heeft de gemeente Rotterdam nog niet eerder signalen van TenneT of Stedin ontvangen dat dit probleem eraan zat te komen.

---

¹ Netcongestie: in dit geval gaat het om netcongestie die ontstaat wanneer de (potentieel) gecontracteerde vraag naar transport van elektriciteit groter is dan de transportcapaciteit van het net. In dit specifieke geval van TenneT en Stedin kan er minder elektriciteit door een net getransporteerd worden dan dat er door bedrijven (aan)gevraagd wordt.

² Stedin verstaat hieronder elektriciteitsaansluitingen groter dan 3x80 ampère. Aansluitingen tot 3x80 ampère zijn kleinverbruikaansluitingen.

De betrokken wethouders gaan met TenneT en Stedin in gesprek om hier toelichting over te krijgen. Na dit nieuws is er op ambtelijk niveau al direct intensief contact geweest tussen de gemeente Rotterdam en zowel TenneT als Stedin.

Oorzaak

In heel Nederland stijgt door de energietransitie de vraag naar elektriciteit. Dat heeft al op veel plekken in Nederland tot congestie geleid. Rotterdam bleef tot nu toe gespaard. De oorzaken van deze stijging zijn onder andere industriële elektrificatie (verduurzaming), groei van bedrijven en nieuwe bedrijvigheid; wat resulteert in een groeiende vraag naar elektriciteit vanuit de Rotterdamse industrie. Met name de versnelling in verduurzaming in de haven in het afgelopen jaar is veel harder gegaan dan waar rekening mee werd gehouden. Bedrijven en netbeheerders werken samen aan de Cluster Energie Strategie (CES) om deze ontwikkelingen in kaart te brengen. In de laatste CES Rotterdam-Moerdijk werd al een verviervoudiging van het elektriciteitsverbruik in 2030 voorzien. De laatste maanden hebben TenneT en Stedin een sterk groeiend aantal (verzwaring-)aanvragen van meerdere partijen ontvangen voor het aansluiten van onder andere elektrolyzers, e-boilers en elektrificatie van uiteenlopende industriële processen. Deze ontwikkeling is zo snel gegaan dat TenneT dit met haar investeringen niet bij heeft kunnen houden. De gestegen gasprijzen in het afgelopen jaar hebben daarnaast veel projecten in versnelling gebracht. Deze versnelling was in de hiervóór opgestelde CES nog niet voorzien.

Oplossing

TenneT heeft de wettelijke procedures gevolgd en een melding ingediend bij de Autoriteit Consument en Markt (ACM). De Elektriciteitswet schrijft voor dat TenneT en Stedin op zoek moeten gaan naar oplossingen binnen de nu beschikbare capaciteit van het net. TenneT en Stedin gaan samen onderzoeken of bedrijven in de genoemde gebieden bereid zijn om hun vraag naar elektriciteit op bepaalde momenten, tegen vergoeding, aan te passen aan de beschikbare capaciteit. Dit wordt congestiemanagement genoemd. De resultaten van dit onderzoek worden in de zomer van 2023 verwacht. In Brabant en Limburg, waar dit probleem zich eerder dit jaar voordeed, heeft congestiemanagement ertoe geleid dat er toch meer aansluitingen gerealiseerd konden worden. In de tussentijd kunnen aanvragen voor nieuwe of grotere aansluitingen nog wel worden ingediend. Stedin kan de werkzaamheden die nodig zijn voor de (grotere) aansluiting al wel uitvoeren, maar het bedrijf komt op de wachtlijst om elektriciteit op de (grotere) aansluiting af te kunnen nemen. Zodra er capaciteit beschikbaar komt, kent de netbeheerder dit toe op volgorde van de wachtlijst.

De gemeente Rotterdam heeft in formele zin (op grond van de Elektriciteitswet) geen bevoegdheid in relatie tot mogelijke oplossingen, maar zal als belanghebbende en aandeelhouder van Stedin wel betrokken worden in het onderzoek en het uitwerken van de oplossingen. Daarnaast kan de gemeente een faciliterende rol spelen en zorgt de gemeente voor tijdige informatievoorziening aan Stedin over gemeentelijke plannen.

TenneT en Stedin geven aan dat een structurele oplossing (uitbreiding van het net) minimaal tot 2027, maar mogelijk langer tot aan uiterlijk 2029, op zich laat wachten. Het is van belang om in de tussentijd ontwikkelingen scherp in de gaten te houden en in beeld te brengen. Stedin heeft aangegeven te willen onderzoeken of deze plannen versneld kunnen worden. De gemeente Rotterdam zal zich inspannen om waar mogelijk bij te dragen aan de versnelling van deze oplossing.

Stikstof regelgeving en de beschikbaarheid van materialen en technici vormen mogelijk een belemmerende factor voor deze planning.

Impact

In de korte tijd dat de netcongestie bekend is zijn de volgende effecten in kaart gebracht:

- Er dreigt geen direct veiligheidsrisico, TenneT grijpt juist in om overbelasting van het net te voorkomen.
- Bedrijven (industrie en MKB) in de genoemde gebieden kunnen geen nieuwe grootverbruikaansluiting meer krijgen of hun bestaande aansluiting uitbreiden. Dit heeft mogelijk gevolg voor zowel de groei (meer installaties) als de verduurzamingsplannen (bijvoorbeeld het vervangen van een gasgestookte oven door een elektrische) van deze bedrijven. Onderzocht wordt hoe groot deze impact is.
- Woningbouw en particulieren worden in principe niet geraakt, maar woningbouwplannen waar een grootverbruikaansluiting voor nodig is (zoals hoogbouw) en waar Stedin nog niet bekend mee is in deze gebieden zouden hier wel hinder van kunnen ondervinden. Er wordt onderzocht of er hoogbouwplannen zijn die hier nadelige effecten van ondervinden.
- De aansluitingen van walstroom voor schepen en snelladers voor elektrische mobiliteit kunnen in deze gebieden ook niet meer zomaar gerealiseerd worden. Onderzocht wordt of er projecten zijn die hier direct hinder van ondervinden. Voor walstroom lijkt dit in afstemming met het Havenbedrijf vooralsnog niet het geval te zijn. Bekende geplande walstroomprojecten bevinden zich buiten het congestiegebied. Voor de concessie voor snelladers (voor auto's) lijkt dit op dit moment wel effect te hebben.
- Een aantal bedrijven in dit gebied heeft plannen voor waterstofproductie. Stedin noemt dit als een van de redenen van de grote toename van de vraag naar elektriciteit. De meeste waterstofplannen zijn echter op de Maasvlakte en die zullen vooralsnog geen hinder ondervinden, daar is nog geen congestie aangekondigd.

In de komende tijd zal de impact verder onderzocht worden. Via de reguliere P&C-cyclus houden we u op de hoogte.

Met vriendelijke groet,

Mede namens

Robert Simons
Wethouder Haven, Economie, Horeca, Bestuur (wijken en kleine kernen)

Chantal Zeegers
Wethouder Klimaat, Bouwen, Wonen